

Maty

MODELARZ

ROK VI • NUMER 4 • 1963 r. • CENA 4,50 zł



SAMOCHOÓD DOSTAWCZY „ŻUK”

Coraz częściej na drogach miast i osiedli pojawiają się samochody dostawcze, będące czymś pośrednim pomiędzy samochodem osobowym zaopatrzonym w skrzynię ładunkową, tzw. pick-up, a zwykłym samochodem ciężarowym. Do tego nowego typu samochodów należy właśnie „ŻUK”, posiadający bardzo proste, nowoczesne, a zarazem przyjemne dla oka nadwozie. „ŻUK” produkowany jest w oparciu o elementy podwozia i silnik samochodu osobowego FSO — „Warszawy” przez Fabrykę Samochodów Ciężarowych im. B. Bieruta w Lublinie.

Ponieważ kształty samochodu dostawczego „ŻUK” są nieskomplikowane, wykonanie jego modelu jest bardzo proste. Gotowy model przedstawia się efektownie i na pewno będzie stanowił cenne uzupełnienie kolekcji już uprzednio wykonanych kartonowych modeli.

Model wykonany jest w skali 1:15.

UWAGI WSTĘPNE

1. Poszczególne części modelu oznaczone są kolejnymi liczbami umieszczonymi nad „strzałkami” (rys. 1A). Te same części występujące wielokrotnie oznaczone są jednakowymi liczbami z dodatkowym oznaczeniem literowym, np. litery a, b, c, d oznaczają, że są cztery jednakowe części.
2. Liczby, którymi oznaczone są sklejki, czyli łączniki (rys. 1B), wskazują numer elementu modelu, do którego dana część ma być przyklejona oznaczoną sklejką. Na rysunku 1B pokazaną siatkę elementu modelu należy sklejką, oznaczoną numerem 6, przykleić do części 6, sklejką nr 15 do części 15 itd.
3. Miejsca oznaczone strzałkami w sposób pokazany na rysunku 1C wskazują dodatkową linię zagięcia.
4. Linia pokazana na rysunku 1D oznacza oś symetrii, czyli po prostu środek jakiegokolwiek części.
5. Symbolem i linią pokazaną na rysunku 1E oznaczono miejsce umieszczenia wręg.

Kształtowanie kartonu wykonujemy według metod ogólnie stosowanych przy budowie modeli kartonowych, które już wielokrotnie były podawane na łamach niniejszego miesięcznika.

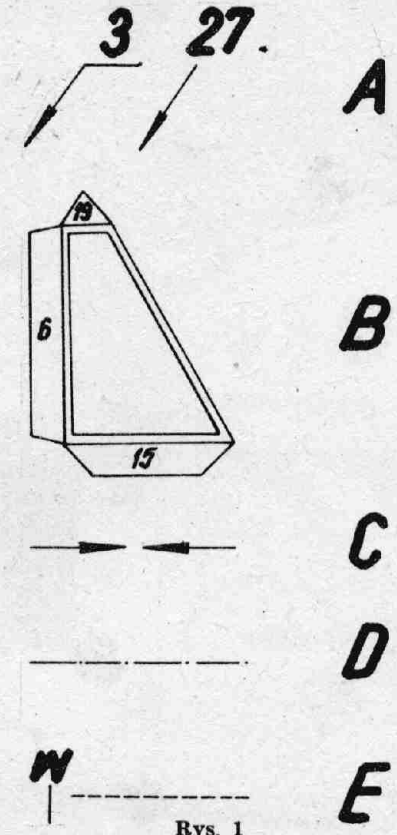
Poszczególne części modelu łączymy za pomocą kleju szybkoschnącego. Kółka z ośką połączymy za pomocą szpilczek, które będą zarazem ich osiami obrotu.

Numery oznaczające poszczególne części stanowią zarazem kolejność, według której należy budować model. Sposób sklejkowania ze sobą poszczególnych elementów modelu pokazany jest na rysunku „Rzuty

i przekroje modelu” i trzeba z niego często korzystać.

WYKONANIE MODELU

Budowę modelu rozpoczynamy od wycięcia z grubsza z arkusza A-1 podwozia — części 1 — którą należy nakleić na sztywniejszy karton (najlepiej na bristol) i ponownie wyciąć dokładnie według obrysu. W przedniej części podwozia sklejamy rodzaj „skrzynki”, która



Rys. 1

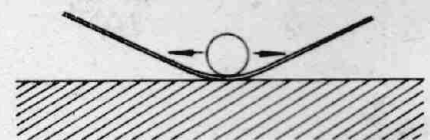
wzmocni miejsce, gdzie będzie zamocowana przednia oś.

Z kolei wycinamy część 2, do której od strony niezadrukowanej zamocowujemy wręgę 3; do części 4 mocujemy uprzednio sklejoną część 5, stanowiącą wnękę tylnego numeru rejestracyjnego. Sposób wykonania tej części pokazuje rysunek 3.

Wycięcie w odpowiedni kształt części 2 i 4 wykonujemy poprzez kilkakrotne przesuwanie okrągłego przedmiotu, np. ołówka, przy jednoczesnym silnym jego naciskaniu w miejscu, gdzie ma być wykonane zagięcie. Czynność tę pokazuje rysunek 2.

Po wycięciu części 6a i 6b łączymy z częściami 2 i 4 za pomocą łączników; i tak łączniki 7a i 7b posłużą nam do połączenia części 2 z 6a i 6b, a łącznik 8a i 8b do połączenia części 4 również z 6a i 6b. Do tak sklejkowanych wymienionych części zamocowujemy podwozie 1.

Z kolei przystępujemy do wykonania skrzyni ładunkowej. W tym celu wycinamy część 9, stanowiącą obrys skrzyni ładunkowej, i

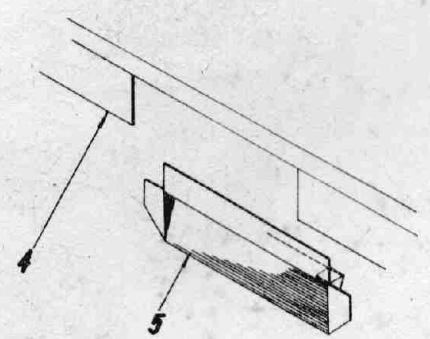


Rys. 2

przyklejamy ją do górnych krawędzi części 4, 6a i 6b. Następnie do części 9 mocujemy wewnątrz skrzyni ładunkowej — część 10. Uprzednio w części tej należy zagiąć prostopadło do góry boczne ściany i tylną i połączyć je ze sobą. Należy zważyć na to, aby zakładki znajdujące się na częściach 1 i 10 przy otworach na koła były dokładnie zamocowane (patrz przekrój D-D).

Teraz możemy przystąpić do zamocowania ścianki przedziałowej — część 11, którą od strony skrzyni ładunkowej łączymy ze sklejkami części 9 i 10, a na wysokości kabiny kierowcy przyklejamy do części 6a i 6b.

Po przygotowaniu dwóch wręg 12a i 12b wycinamy część 13 i zamocowujemy do niej od strony wewnętrznej obie wręgi w miejscach oznaczonych na arkuszu A-4 za pomocą symbolu pokazanego na rysunku 1E. Zaokrąglenia i właściwy kształt części 13 nadajemy poprzez wytłoczenie jej półkolistym końcem zakrętki wiecznego pióra, tak jak



Rys. 3

to np. pokazuje rysunek 7 w przypadku wytłaczania pokrywy koła. Tak przygotowaną część 13 mocujemy do górnej krawędzi części 2 (patrz przekrój A-A).

Na część 13 naklejamy wręgę 14 w ten sposób, by sklejki jej były zwrócone ku górze. Do sklejek czę-

ci 6a i 6b przyklejamy następnie część 15; lecz sklejk tej części powinny być skierowane do dołu. Pomiedzy wręgę 14 i część 15, do sklejek tych części, przyklejamy część 16. Do części 15 mocujemy część 17 oraz 18a i 18b, stanowiące płaszczyzny przedniego i bocznego oszklenia kabiny kierowcy.

Z kolei części 6a, 6b, 17, 18a i 18b pokrywamy częścią 19 w ten sposób, aby barwna obwódka widoczna była z góry. Sklejkę tej części skierowujemy w dół i przyklejamy ją do części 11.

Następnie przystępujemy do wykonania dachu. W pierwszej kolejności wycinamy płaszczyznę dachu oznaczoną numerem 20. Owalne kształty nadajemy jej końcem pióra

wiecznego podobnie, jak to robiliśmy przy formowaniu części 13. Do strony niepokolorowanej płaszczyzny dachu mocujemy w oznaczonych miejscach trzy wręgi: wręgę 21 (przy samej tylnej krawędzi dachu), podwójnie złożoną wręgę 22 i połówkową wręgę 23, ustawioną prostopadle do wręgi 22 (patrz rysunek „rzut poziomy”). Część 24 wkładamy do wewnątrz ukształtowanej płaszczyzny dachu (bezpośrednio na wręgi 22 i 23) i zamocowujemy ją za pomocą sklejek płaszczyzny dachu 20 i wręgi 21. W ten sposób wykonany dach mocujemy do nadwozia, przyklejając dolną płaszczyznę (częścią 24) do części 19, a wręgą 21 do górnej części ścianki przedziałowej 11.

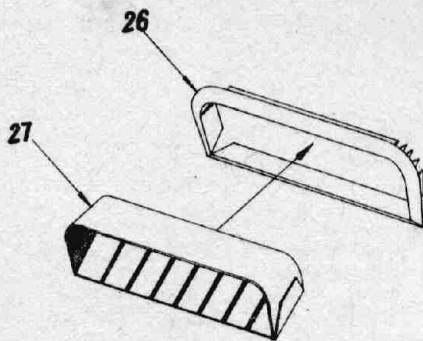
Z części 25a i 25b wykonujemy pokrycia otworów na koła powstałe w tylnej części skrzyni ładunkowej. Przyklejamy je sklejkami do części 10 (patrz przekrój D—D).

Prawidłowy sposób rozmieszczenia wszystkich opisanych dotąd części uwidoczniiony jest na rysunku 9.

W ten sposób wykonaliśmy pudło nadwozia. Z kolei przystępujemy do wykonania dalszych elementów modelu.

1. Ozdoba wlotu powietrza. Złożymy ją z części 26 i 27. Do sklejek ramki 26 zagiętych do wewnątrz wklejamy odpowiednio zagiętą i sklejona część 27. Sposób sklejanía ozdoby wlotu po-

wietrza pokazuje rysunek 4. Gotową ozdobę wklejamy w otwór wykonany w części 2. Osie. Część 28 zginamy i sklejamy wzdłuż sklejk w kształt beleczki. Następnie każdy z dwóch pasków 29 składamy w sposób pokazany na rysunku 5, sklejając ze sobą sąsiednie pola paska, po czym wkładamy je po posmarowaniu klejem w obydwie końce belki, otrzymując w ten sposób po wyschnięciu kleju stosunkowo twardy klocek, w którym za pomocą szpileczek umocujemy później koła. Przednią i tylną oś wykonujemy w ten sam sposób. Osie przyklejamy do podwozia dopiero po osadzeniu na nich kół. Zachowanie takiej kolejności montażu jest

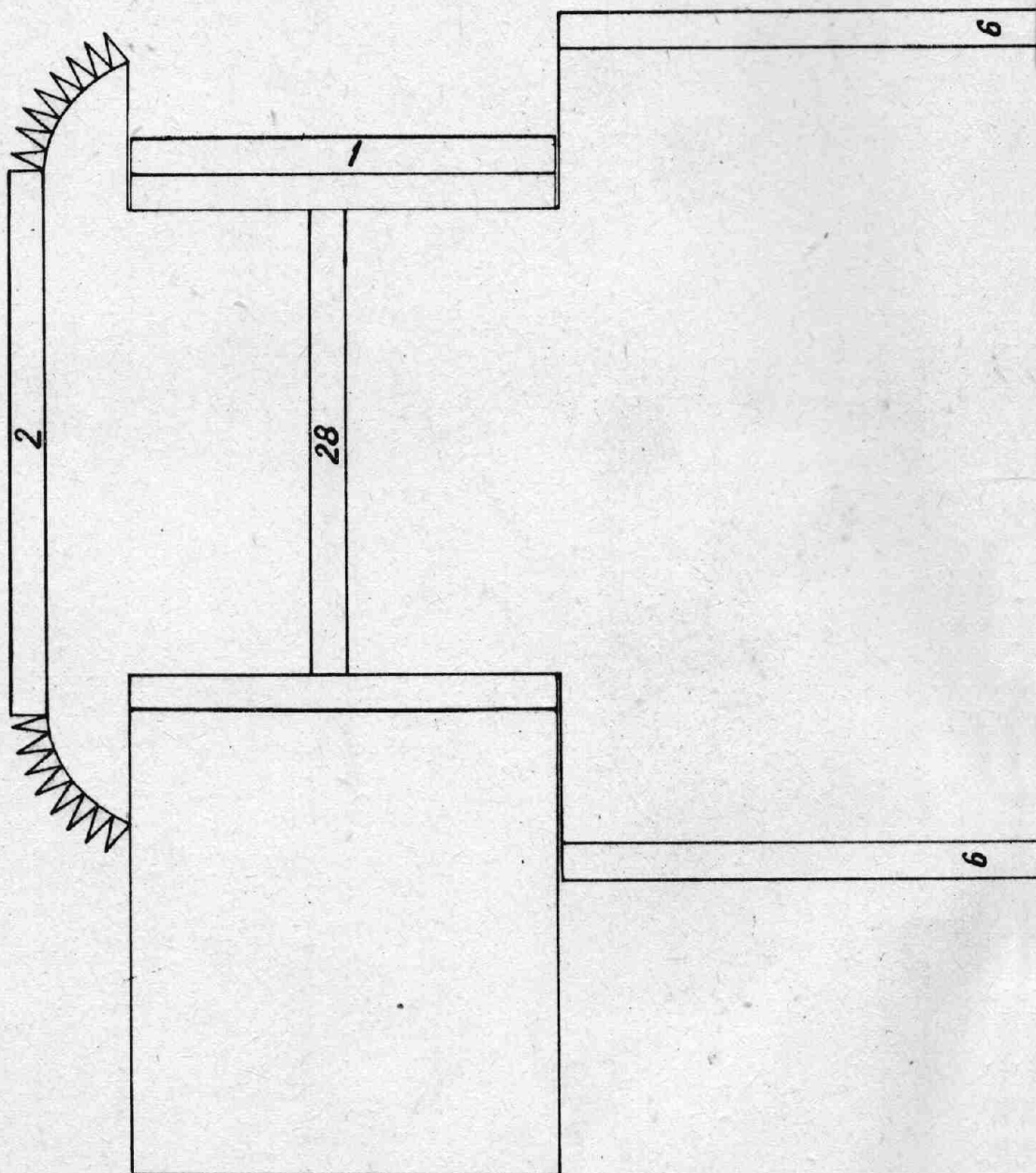


Rys. 4

konieczne, jeżeli bowiem przykleilibyśmy najpierw same osie, to prawidłowe umocowanie i ustawienie kół byłoby trudne, ponieważ wneki na koła w ścianach nadwozia są małe.

3. Zderzaki. Do ukształtowanej w sposób pokazany na rysunku 6 części 30 przyklejamy część 31. Łączymy je ze sobą za pomocą sklejek umieszczonych na przemian na obydwu częściach. Gotowe zderzaki mocujemy do części 2 nadwozia, w miejscach oznaczonych napisem „zderzak”, za pomocą dwóch sklejek, umieszczonych po wewnętrznej stronie części 30.

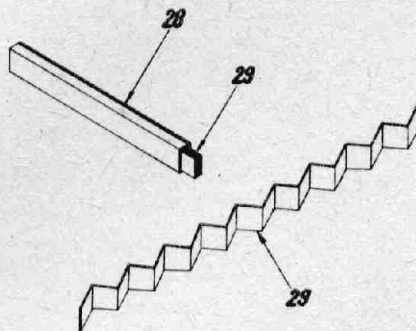
Należy pamiętać, iż „Zuk” wyposażony jest tylko w zderzaki przednie.



A-1

4. Światła. Przednie światła — reflektory — stanowią części oznaczone numerami 32a i 32b. Wycinamy je i następnie za pomocą pióra uwypuklamy lekko w ten sam sposób, jak to pokazano na rysunku 7 przy wykonywaniu pokryw kół, i przyklejamy w oznaczonych miejscach na części 2.

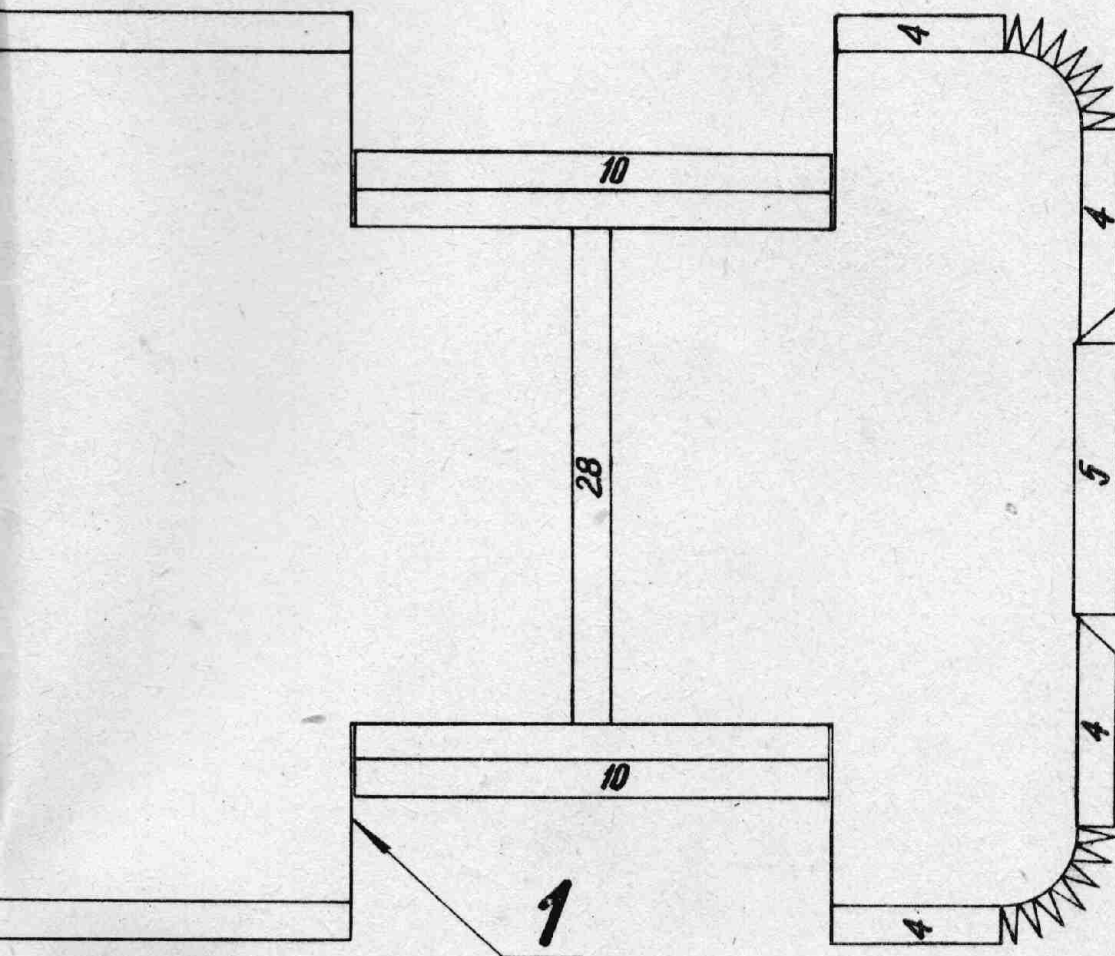
Światła kierunkowskazów — krążki koloru pomarańczowego oznaczone numerami 33a, 33b, 33c i 33d — mocujemy z przodu nadwozia, na części 2 w miejscach oznaczonych kółkami z liczbami 33, i z tyłu nadwozia, na części 4, na kółkach o tych samych liczbach. Czerwone światła „stop” — krążki oznaczone numerami 34a i 34b —



Rys. 5

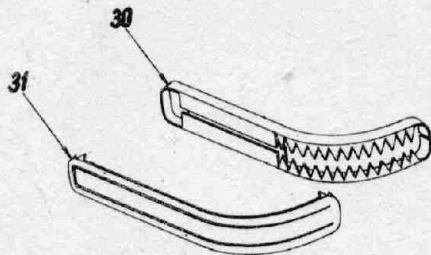
mocujemy poniżej tylnych światel kierunkowskazów, w miejscach oznaczonych kółkami z liczbami 34.

5. Znak fabryczny — część 35 — mocujemy z przodu, w oznaczonym miejscu na części 16.
6. Klamki — części 36a i 36b — po wycięciu odpowiednio złożone i sklejone wklejamy w wykonane uprzednio szczyty otworów, oznaczone na częściach 6a i 6b (na zarysie drzwi) dwoma równoległymi liniami. Można też klamki zamocować przed przyklejeniem dachu kabiny kierowcy. Wówczas sklejki klamek po wsunięciu do otworków z w drzwiach zaginamy, smarujemy klejem i mocujemy od we-



wewnętrznej strony ścian kabiny kierowcy (części 6a i 6b). Numery rejestracyjne — części 37a i 37b. Jedną tablicę mocujemy z przodu u dołu części 2, drugą zaś z tyłu, we wnęce wykonanej w części 5.

Koła. Sposób składania pokazany jest na rysunku 8. Pasemka stanowiące bieżnik, oznaczone numerami 38a, b, c, d, najpierw skleamy w kształt obwódki za pomocą łączników 39a, b, c, d. Z kolei wycinamy boczne ściany opon — części 40a, b, c, d, e, f, g, h, które formujemy tak, jak to pokazano na przekroju koła na rysunku „Rzuty i przekroje modelu”. Taki kształt uzyskamy poprzez lekkie nacięcie kartonu żyłką po okręgu koła oznaczo-



Rys. 6

nego pośrodku ściany bocznej opony. Ukształtowane boczne ściany opony skleamy w kształt pierścieni, łącząc ich końce za pomocą łączników oznaczonych numerami 41a, b, c, d, e, f, g, h. Do środkowych ząbkowanych sklejek czterech bocznych ścian opony przyklejamy krążki oznaczone numerem 43 (będą to wewnętrzne — tj. od strony osi — strony kół). Do pozostałych czterech bocznych ścian opon przyklejamy krążki oznaczone numerem 44 (będą to zewnętrzne strony kół). Od strony niepokolorowanej krążków 43 i 44, wklejamy jeszcze dodatkowo mniejsze, naklejone uprzednio na tekturkę krążki oznaczone numerami 42a, b, c, d, e, f, g, h

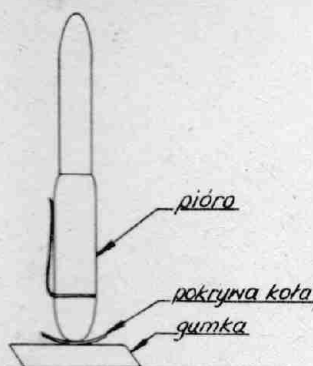
w celu wzmocnienia otworów, w których umieszczone będą szpileczki zamocowujące koła na osiach. W ten sposób wykonane połówki kół łączymy ze sobą parami (jedna połówka z kółkiem 43 i jedna z kółkiem 44), wklejając je ząbkowanymi sklejkami, znajdującymi się przy zewnętrznej krawędzi bocznej ściany opony, w sklefony w kształt pierścienia bieznik (pasek 38).

Na zakończenie w otwory przekłute w kółkach 43, 44 i 42 wkładamy szpileczki (od strony kółków 44) i wciskamy je w

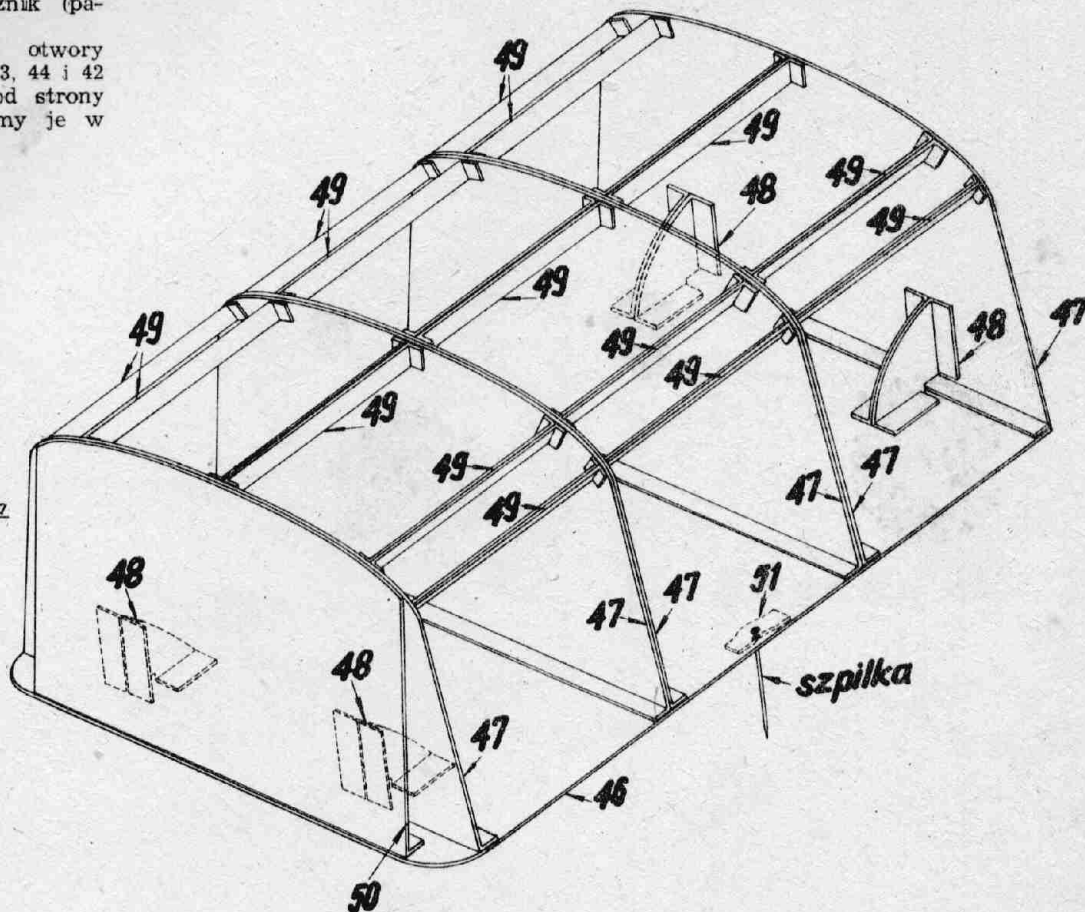
kłódki osi (części 29), zamocowując w ten sposób koła na osiach. Łebki szpilek zakrywamy odpowiednio ukształtowanymi pokrywami kół (częściami 45a, b, c, d), które przyklejamy do kółków 44. Kształtowanie pokryw kół pokazuje rysunek 7.

Osie z osadzonymi na nich kołami mocujemy w odpowiednich miejscach do podwozia.

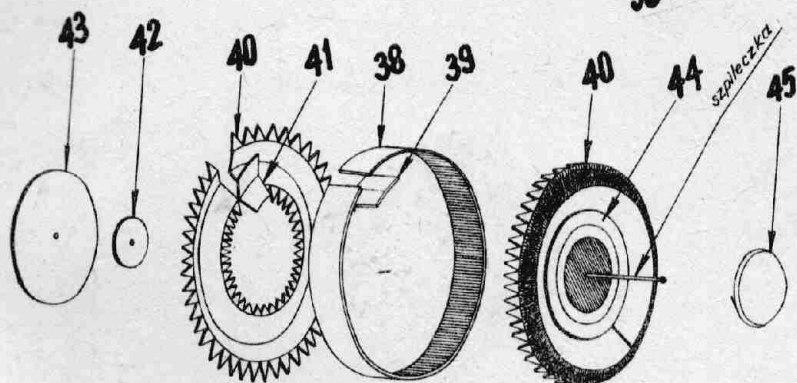
Niniejszy model „ZUKA” opracowany jest w wersji z odkrytą skrzynią ładunkową. Chcąc wykonać skrzynię zamkniętą, musimy dodatkowo z białego wykonąć konstrukcję wręgową. Fragmenty jej umieszczono również na rysunku „Rzuty i przekroje modelu”. Wręgi, oznaczone na tych rysunkach numerami 47, wykonujemy według kształtu



Rys. 7



Rys. 8



górnej połowy części 11. Gotową konstrukcję wręgową pokrywamy cienkim płótnem koloru popielatego, seledynowego lub czarnego i mocujemy do skrzyni ładunkowej za pomocą dwóch szpileczek zamocowanych uprzednio na stałe do części 46. Szpileczkę mocujemy pasemkiem papieru naklejonym na jej łebek.

Opracował:

MGR ZENON DUTKIEWICZ
Poznań

Adres Redakcji: Warszawa, ul. Chocimska 14, pokój 111, tel. 251231, wewnętrzny 24. Zamówienia i preopłaty na prenumeratę przyjmowane są w terminie do dnia 15-go miesiąca poprzedzającego okres zamawianej prenumeraty — przez: Urzędy Pocztowe, listonoszy oraz oddziały i Delegatury „Ruchu”. Można również zamówić prenumeratę dokonując wpłaty na konto PKO Nr 1-6-100020 — Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw „Ruch” — Warszawa, ul. Srebrna 12. Cena prenumeraty kwartalnej zł 13,50, półrocznej zł 27,00, rocznej zł 54.

Cena prenumeraty za granicę jest o 40% droższa od ceny podanej wyżej. Preopłaty na tę prenumeratę przyjmuje na okresy kwartalne, półroczne i roczne Przedsiębiorstwo Kolportażu Wydawnictw Zagranicznych „Ruch” w Warszawie, ul. Wilcza 16, za pośrednictwem PKO Warszawa, konto Nr 1-6-100024.

Zam. nr 1673. Nakład 30 100 egz. L-91.

WYDAJE:

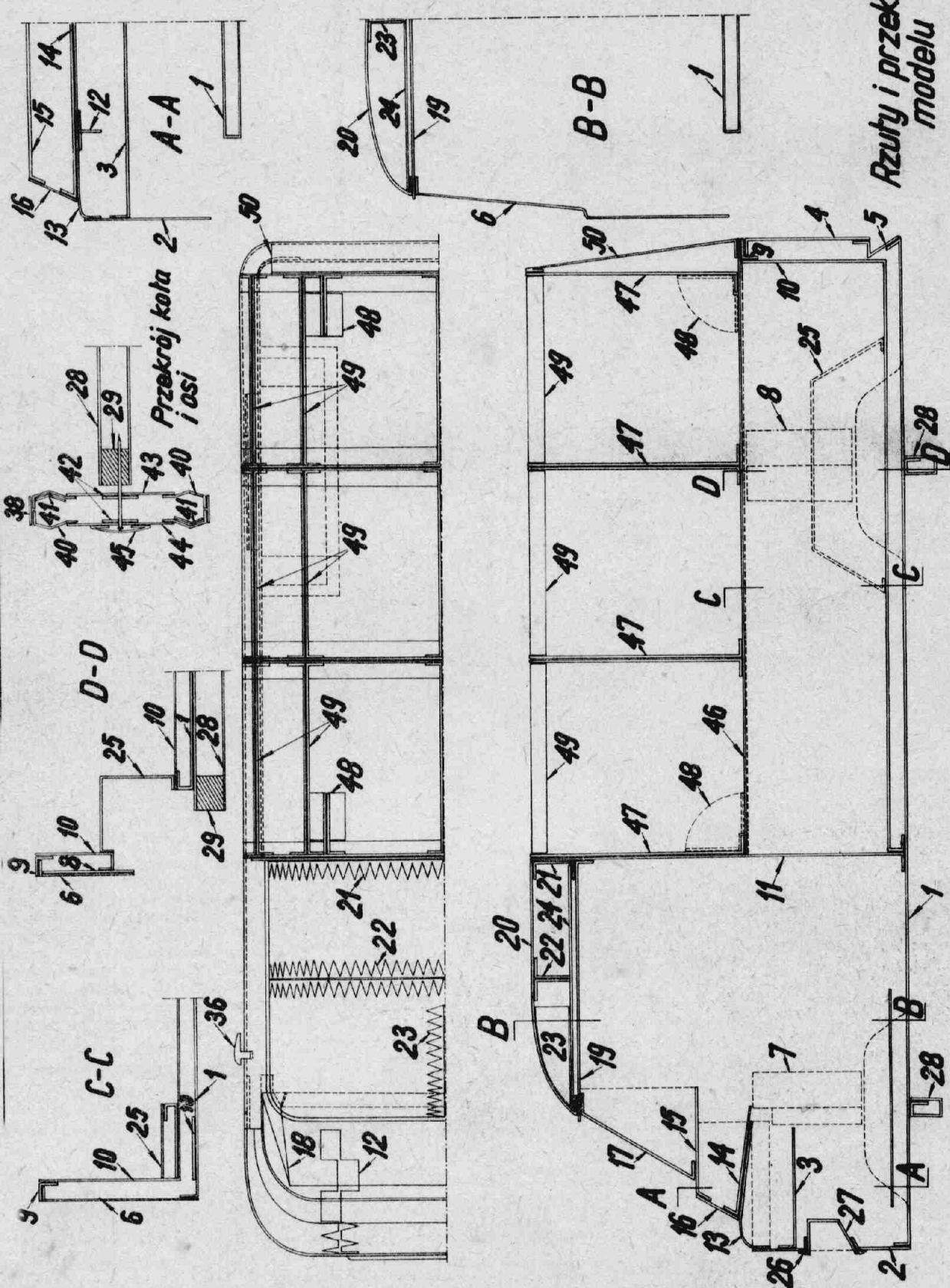
Zarząd Główny

Ligi Obrony

Kraju

Okładkę projektował:

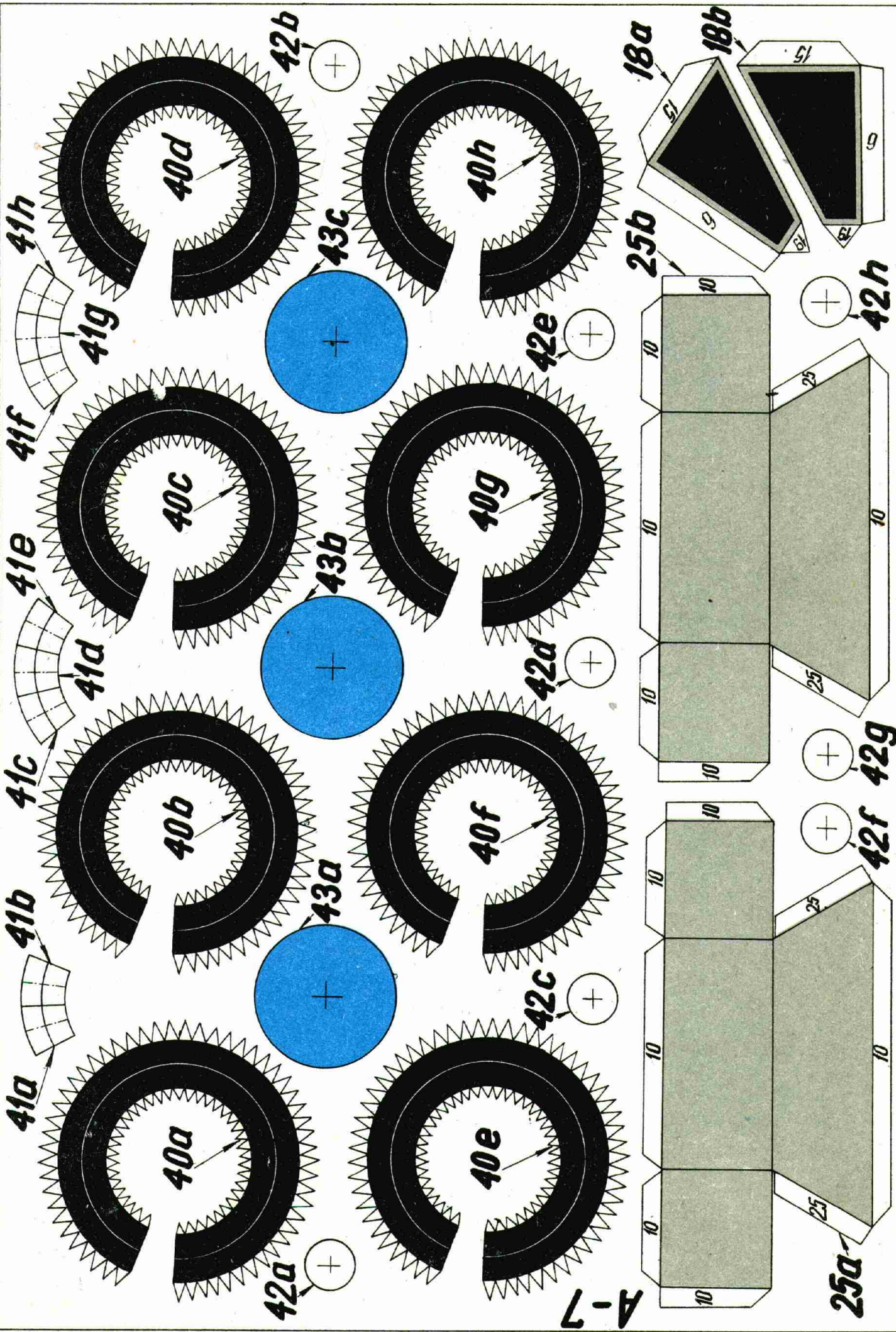
M. Niemczak



Rzuty i przekroje modelu

cm

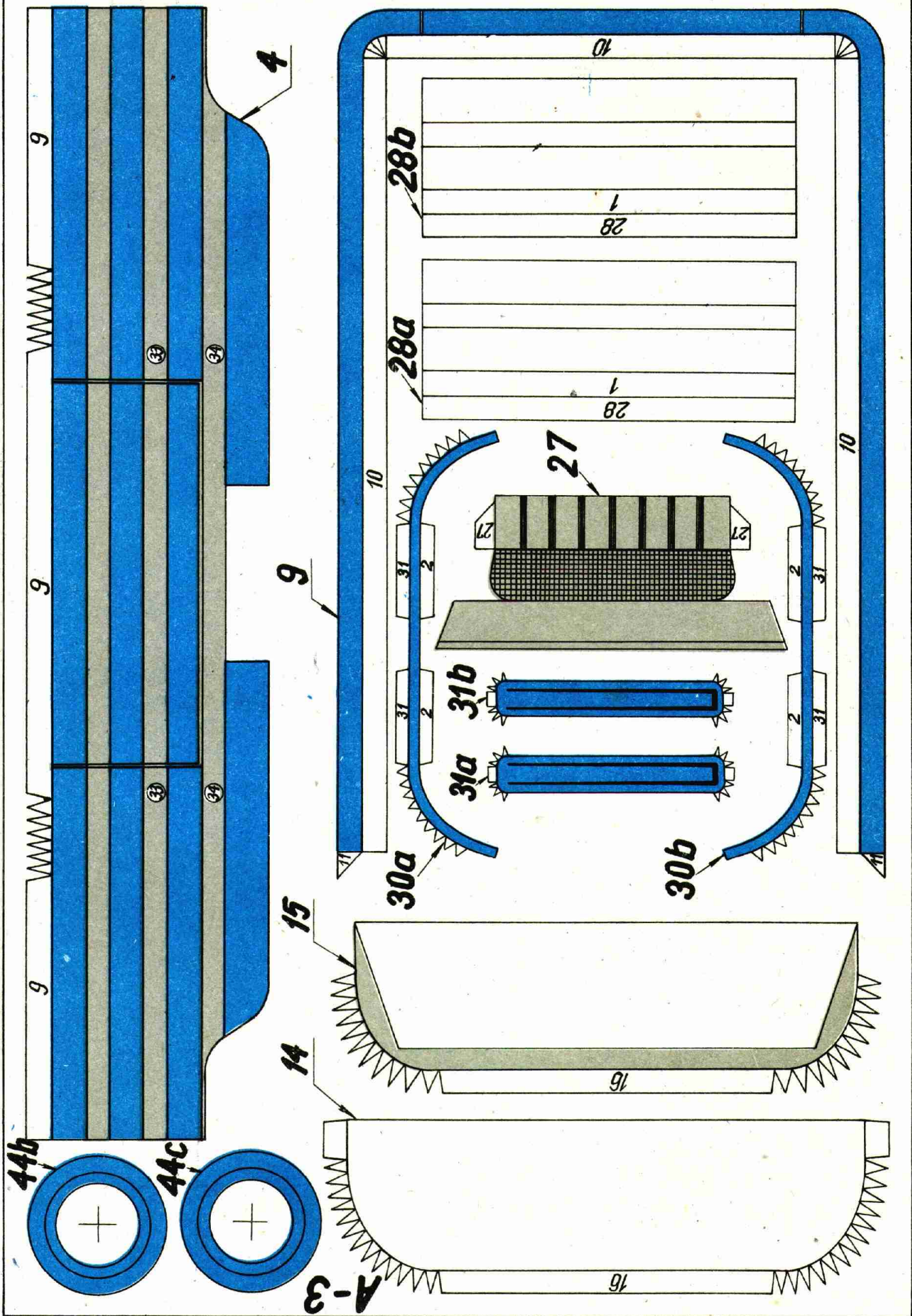
0 0.5 1 1.5 2 2.5



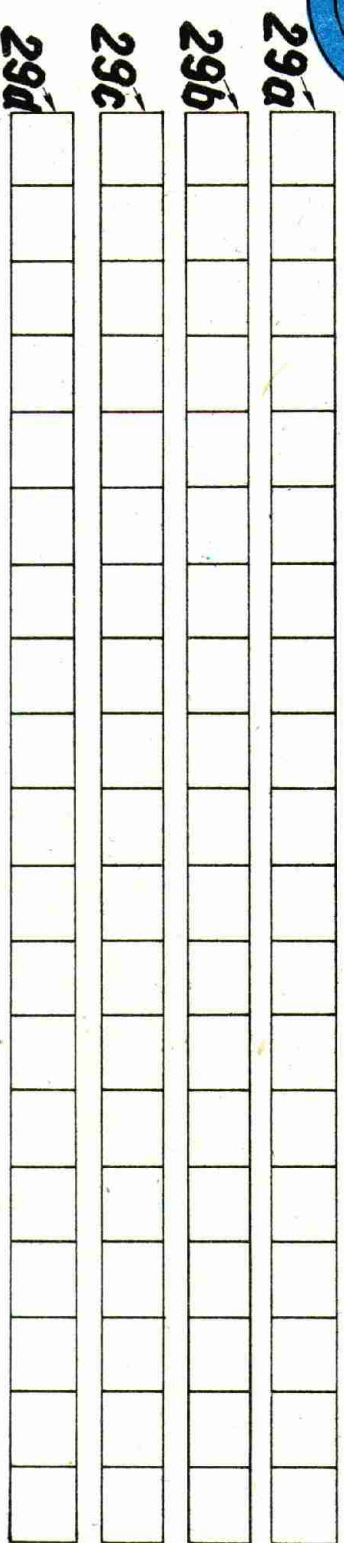
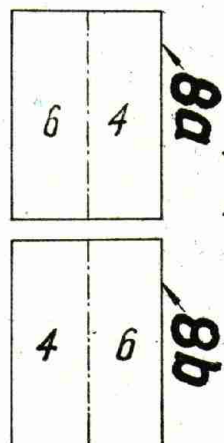
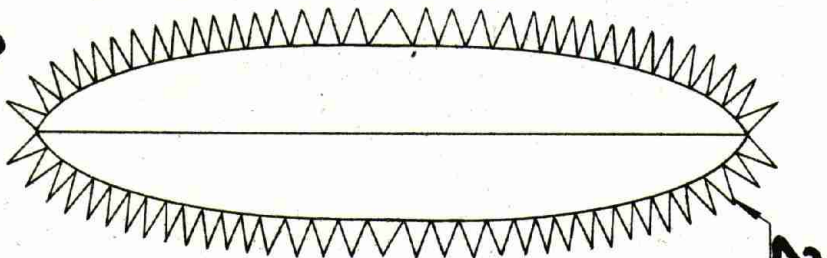
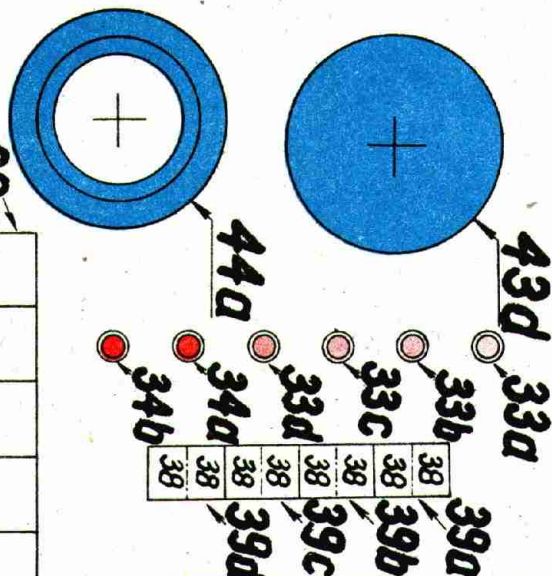
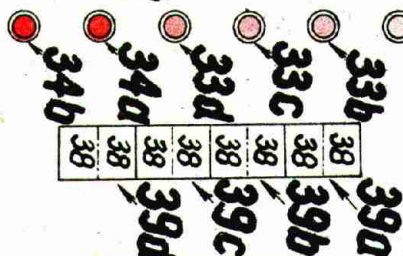
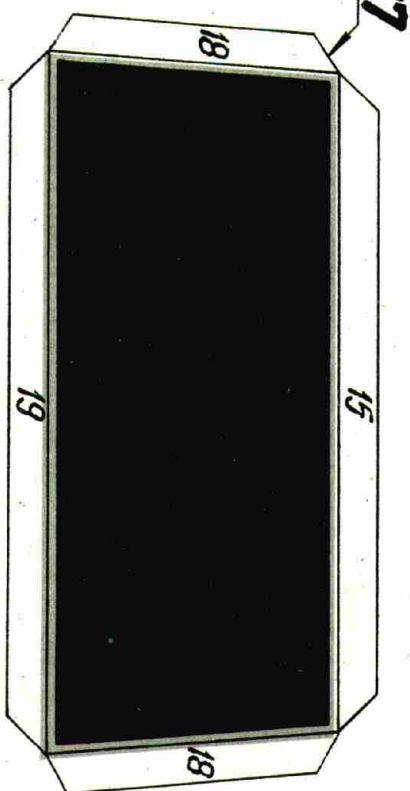
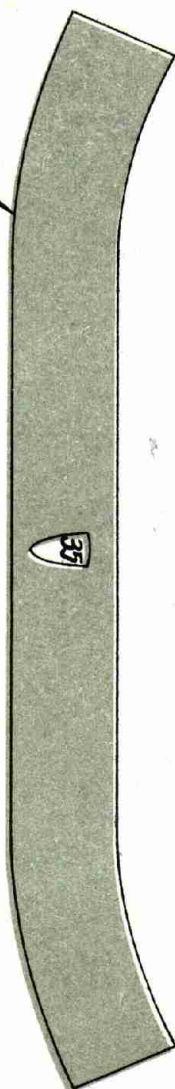
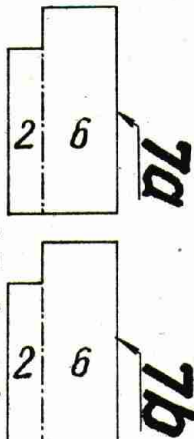
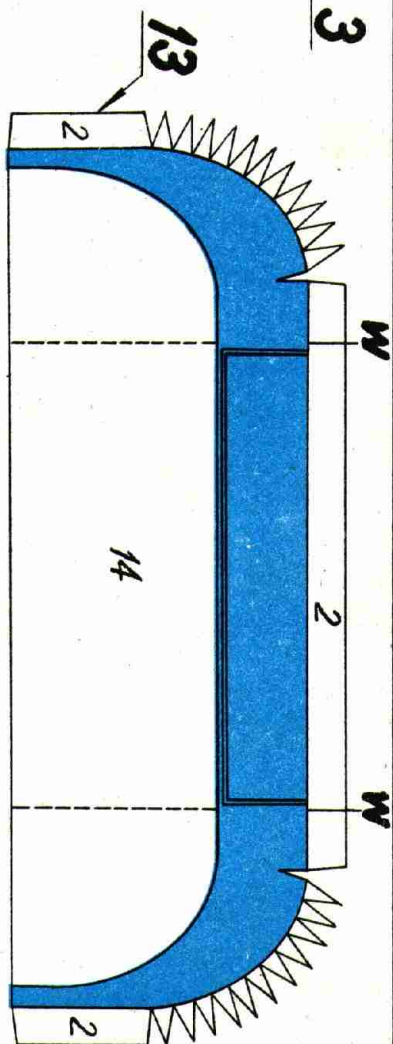
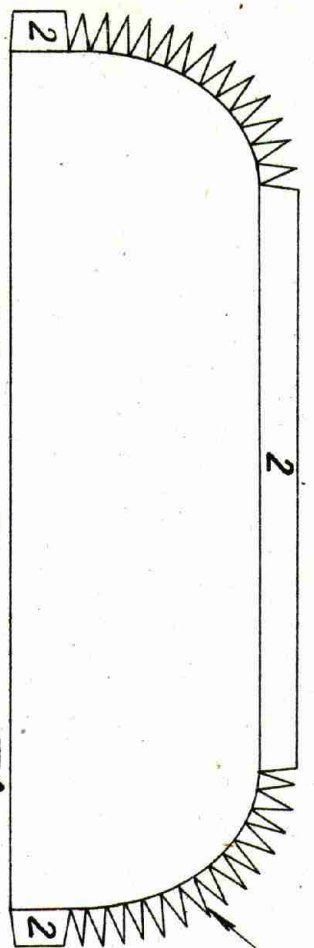
A-7

cm

0 0.5 1 1.5 2 2.5

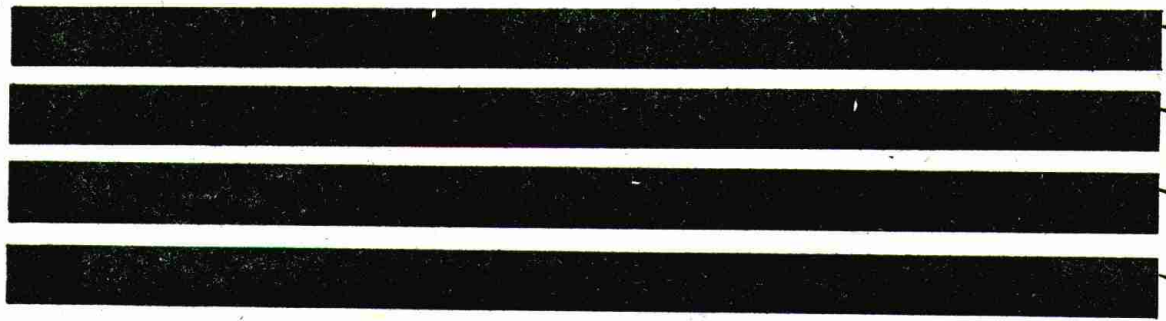


A-4

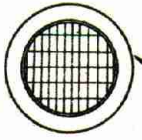


A-5

38a 38b 38c 38d



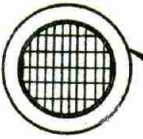
32a



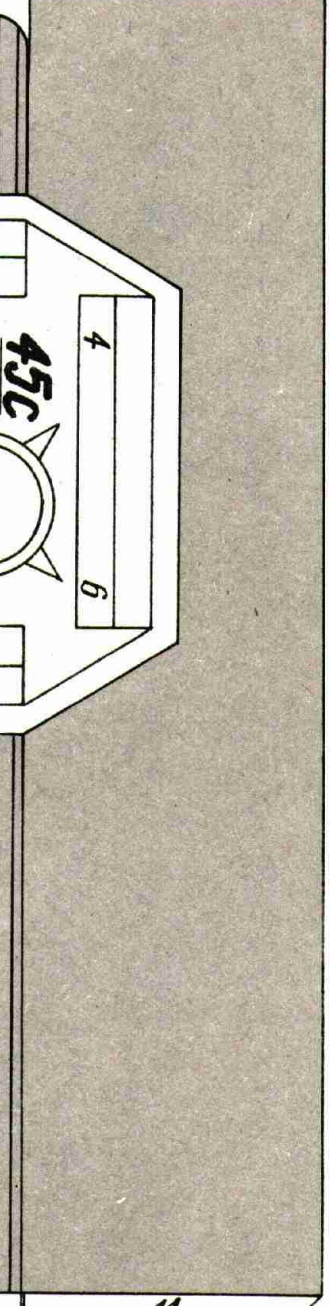
10

10

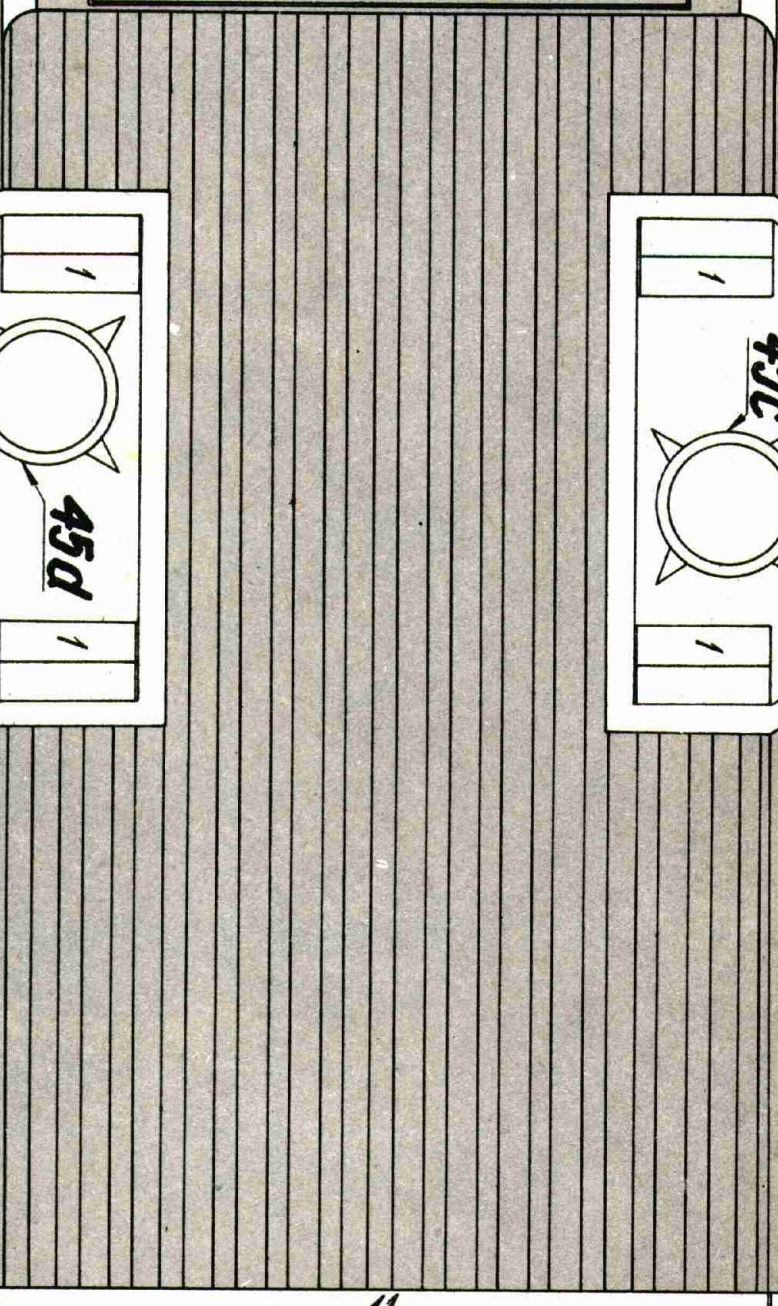
32b



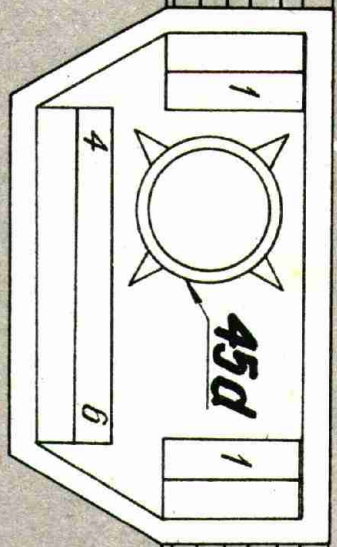
10

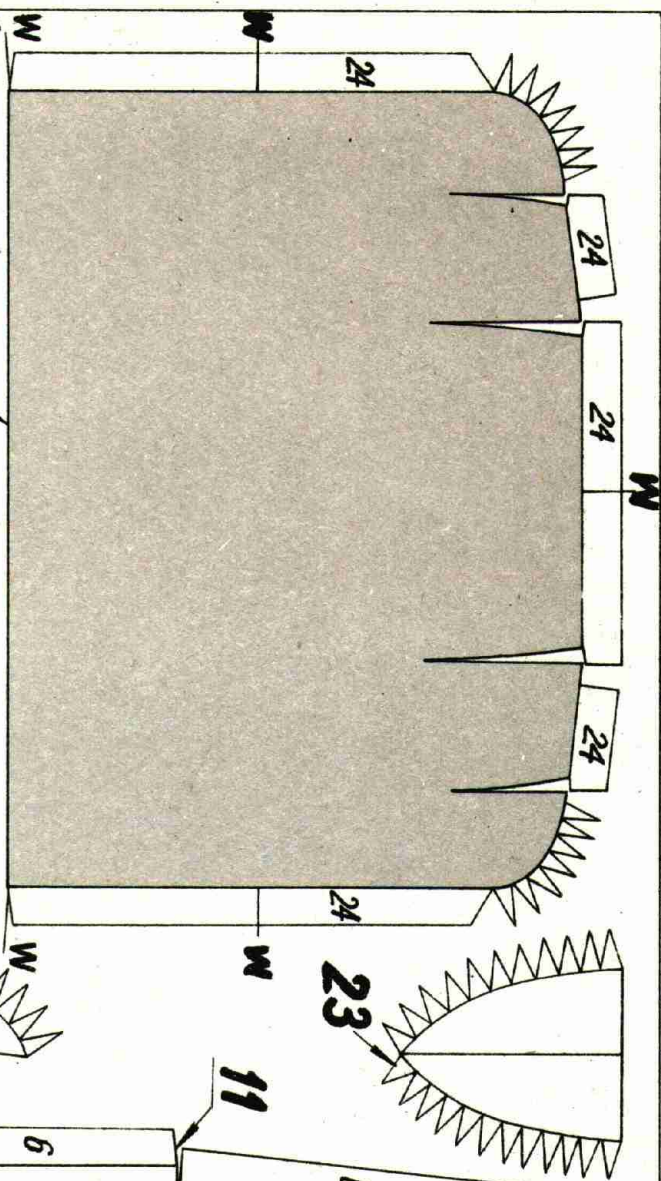


45c

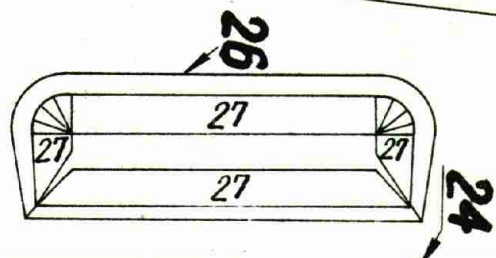
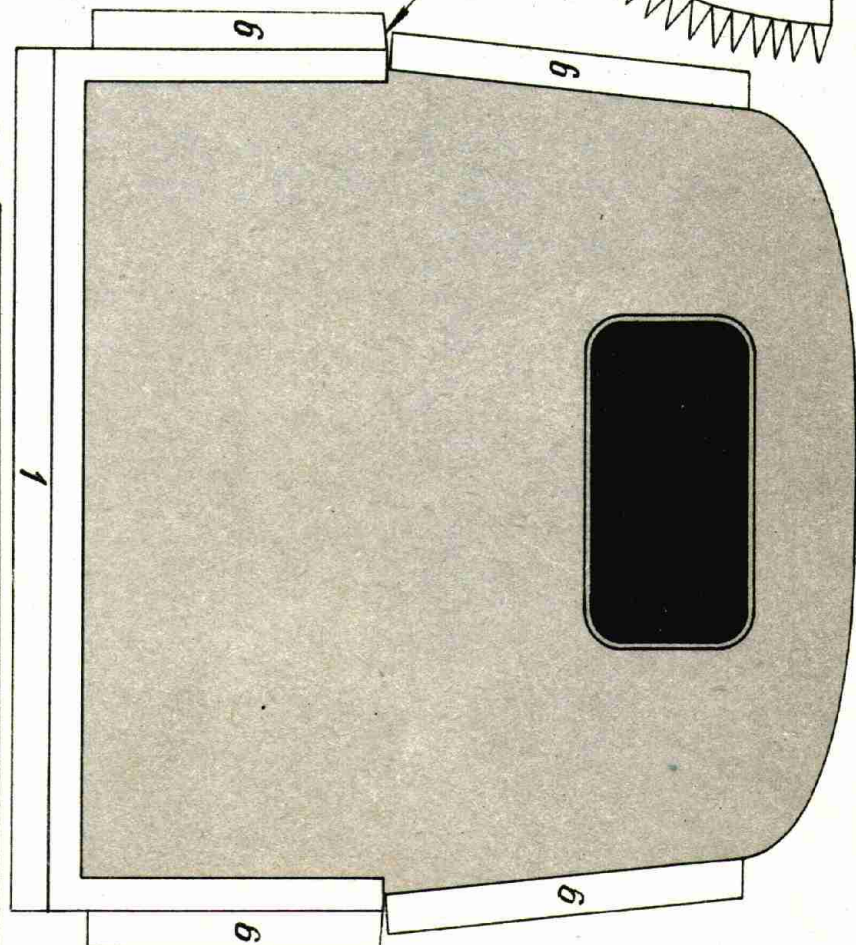
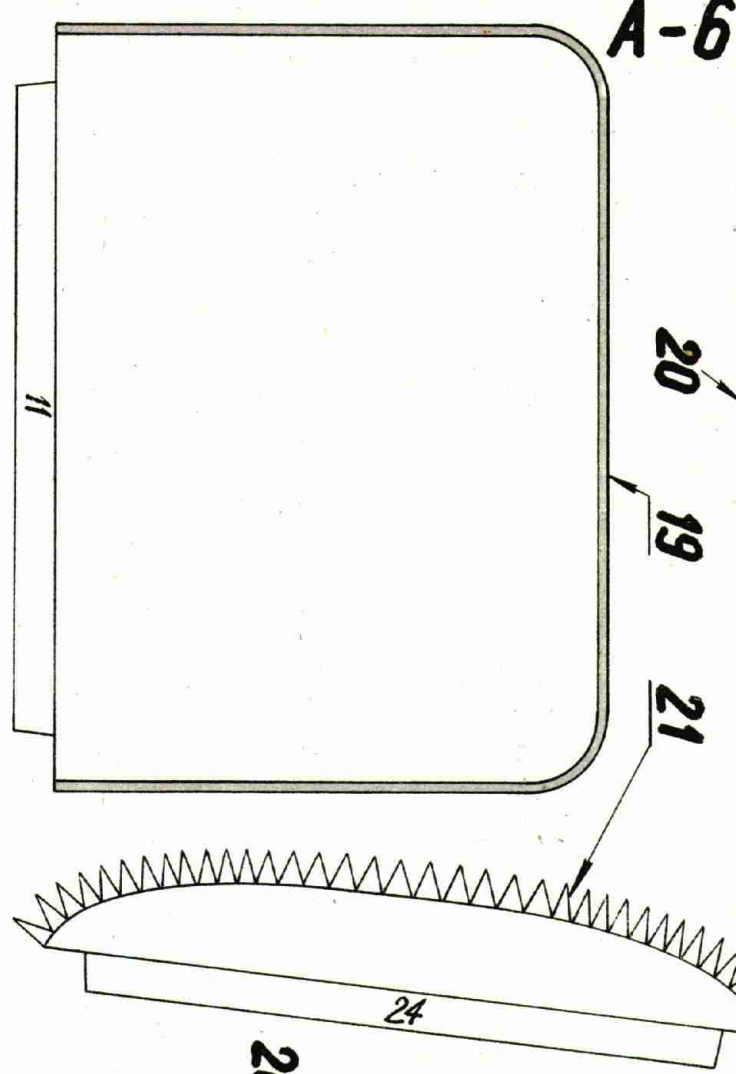


45d





A-6



cm

5 2 2 5 1 1 5 0 0